

Mitä „kristilliset“ on sanoneet palvelijain työpäivän lyhennyksestä.

Kuopion yleisessä raittiuskokouksessa w. 1905 keskusteltiin palkollisten liittymisestä raittiusseuroihin ja allekirjoitettiin, joka alusti tyhjymyksen ehdotti ponjiksi:

1) että palvelusväen työpäivä olisi lain kautta rajoitettava; ja

2) että heidän itsenäisyyttään kehityksen kautta kasvatettava.

Kyhyms herätti wilkkaan keskustelun. Tässä muutamia matkupalloja siitä. Pastori R. E. Pettersson janoi: „Että tämä tyhyms on ollut tärkeä, siitä ei ole kukaan muuta kuin yhtä mieltä. Vuulen, että yksi hy palvelijain huonoon asemaan on se, ettei heillä ole aikaa. Alustaja janoi, että työpäivä on lain kautta lyhennettävä, että edellä sowittu työpäivä on haitaksi, siitä on minulla esimerkki. Oli kerran eräässä kartanossa kustin paita, jossa oli suuri paita ja vähän työtä sekä lyhyt päivä. Mutta kun mies aina istui wiinalasin ääressä, ei paita riittänyt. Hänen jälkeensä tuli toinen, joka oli raitis. Hänellä oli sama paita ja sama työ. Kun hän oli vähän aikaa ollut työssä, pyysi hän enemmän työtä. Hän sai työssä lisäsi wedenajoa kartanoon. Jonkun ajan kuluu hän vielä pyysi lisä työtä. Tämä mies pelkäsi joutuwan kiusaukseen ja juopotteluun työn vähyyden tähden“.

Jussi Tuominen Helsingistä vastasi edelliselle seuraavasti:

„Mielä minun täytyy panna — ikävä kyllä — watalaujeeni pastori Petterssonin puheeseen, jossa hän puhui kuskista, jonka usein täytyy pyytää lisää työtä, ettei hänen elämänsä joutuisi turmioon. — Tämä nyt on jellaista puhetta, että siihen ei kannataisi vastata, mutta jos täällä on muitakin samoin ajattelwia, niin sanon muutaman sanan.

Hän tahtoi siinä todistaa, kuinka työpäivän lyhennys ja palkkojen korkeus ovat työväelle turmioiksi. Minä ihmetelen, miksi ei puhuja ottanut esimerkkiä omalta ammattialaltaan, sillä hänhän kuuluu niihin, joilla ei ole wariinaista työpäivää kun pari wiikossa ja sentään en ole kuullut kenenkään heistä pyytävän lisää työtä peläten työttöminä joutuwan turmioon. Sehän saawat monen tuhannen markan palkan ja lisäsi kaitista pienistäkin töistä lisämaksun, mutta oletteko koskaan kuulleet heidän sanowan seurakuntalaisilleen, että alkää hywät ystäwät tuoko minulle niin paljon tawaraa ja rahaa, sillä minä joudun turmioon. Ei hywät ystäwät! Se pyytävät waan lisää.“

Sehtori E. S. Yrjö-Roskinen Tampereelta janoi: „Naispalvelijain työpäivän lyhentäminen on tärkeimpiä mitä voimme ajatella, mutta minä uskallan epäillä owatko ne, jotka täällä owat puhuneet itseään uskoneet, että tämä tyhyms on yhteydessä sen asian kanssa, joka nyt täällä on esillä. Tiedän kaupunkia, joissa naispalvelijat käywät hienommin kuin kansakoulun opettajattaret. Woin erottaa palvelijattaren nuoresta rouwasta ainoastaan siitä, että jälkimmäinen lykkää lapsen wauvoja edellään. Ei tässä siis ole tyhyms rahawaroista, koska kerran ne riittävät koreilemiseen ja miehillä juopotteluun. — Mitä tulee säänteroitukseen niin ei sitä huomaa raittiusseuroissa, ne owat kansanwaltaisempia kuin työwäenyhdistykset.

Laulunnot, jotka täällä owat työwäen puolelta tehdyt owat liioiteltuja. Jos olisiin työmies niin waatijin warmaan parannuksia, waan kyllä minua ilettäisi aina ruikutella“.

Nämä laulunnot puhuwat itse puolestaan, sillä ne todistawat, mitä „kristilliset-suomettelaiset“ ajattelewat palvelijain wapauspöyrinnöistä.

Miina S.

Työkyvyttömyys- ja vanhuudenwakuutuksesta eri maissa.

(Jatt.)

Myöskin Englannissa on työhywntömyys- ja wanhuuswakuutus ollut ja on yhä edelleen kansalaisten wapaan liittymisen warassa. Etupäässä niin sanotut „welyensseurat“ ja ammattiyhdistykset owat siellä koettaneet pitää huolta tästä wakuutuksesta. Mutta ainoastaan mitättömän pieni osa noiden yhdistysten jäsenistä on todella ollut wakuutettu wanhuuden ja työhywntömyyden waralta. Esimerkin wuoksi mainittakoon, että erään, vuonna 1898 julkaistun tiedustelufertomuksen mukaan vuoden 1895 lopussa 26 Englannin suurinta ammattiyhdistystä maksoi eläettä ainoastaan 7,254 henkilöille ja että suurimmassa welyensseurassa, jossa oli 769,969 jäsentä, wakuutettujen luku nousi ainoastaan noin 1,000:een.

Englannissa on wuodesta 1833 toiminut waltion perustama elinwarkokassa, ja wuodesta 1864 alkaen on postiaastöpankkifin wälittänyt elinwarkon ja pääoman wakuutusta. Mutta kun wakuutukseen liittymisen on ollut wapaasehtoista eikä waltio anna wakuutetuille mitään suoranaista awustusta, on wakuutusta käytetty ainoastaan wäheisessä määrässä. Niinpä tilasto osoittaa, että melkein puolet 65 wuotta tähtänneistä työmiehistä Englannissa on waiwaisheidon awustuksen warassa.

Kauimmin ja sitteimmin on Englannissa wakuutuspaikka wastiustettu, koska kasjotaan sen sotowan kansan luonetta vastaan. Se mielipide alkaa kuitenkin olla yleinen, että wapaasehtoisuuden kannalla pyhyen ei voida työhywntömyys- ja wanhuudenwakuutusta järjestää. Sen sijaan uudet ehdotukset tähtääwät waiwaisheidonjärjestelmän parantamiseen ja siihen, että työhywntömyys- ja wanhuuseläkeitä suoritettaisiin heikommassa taloudellisissa oloissa eläwille waltion ja kuntain yhteistoiminnan kautta ilman mitään warfinaista wakuutusta.

Italiasa ja Belgiasa on Ranskan esimerkin mukaan koetettu työhywntömyys- ja wanhuuswakuutusta järjestää wapaitten apukasjojen awulla. Näissä maissa on kumpaisessakin toiminut waltion kassa, mutta wapaata liittymistilaisuutta owat wain harwat käyttäneet hywäkkeen, huolimatta siitä, että waltio on koettanut tehdä liittymisen mahdollisemman edulliseksi. Niinpä wuoden 1902 keskiwäheillä oli Italiasa noin 8—9 miljonaan nousewasta työwäestä wakuutettuna waltion kassassa ainoastaan noin 66,000. Belgiasa osanotto ei ole paljoa runsaampi.

Sollannin noin miljonaan nousewasta palkkatyöläisten joukosta on ainoastaan wäheinen osa päässyt wakuutuksesta osalliseksi. Sen wuoksi koetetaan siellä järjestää wakuutusta palkollisuuden periaatteen pohjalle. Waltion asettamat komiteat owat mietinnöissään wuosilla 1894 ja 1898 omaksuneet tämän kannan. Niin teki hallituskin jo laiehdotuksessaan wuodelta 1900. Kun asia jäi silloin ratkaisematta, esitti hallitus vuonna 1907 uuden laiehdotuksen, joka koskee wakuutusta wanhuuden waralta sekä osaksi myös leskien eduksi. Tämä laiehdotus perustuu palkolliseen wakuutukseen.

Itäwallan wapaissa apukasjoissa oli vuonna 1902 työhywntömyyden ja wanhuuden waralla wakuutettujen warfinaisten jäsenten luku ainoastaan 4,230. Kun wapaasehtoisuuden periaatteelle rakennettu wakuutustoiminta ei ole näyttänyt tuowan ollenkaan tydyttäwä tuloksia, pyritään sielläkin wakuutuspaikkaan, Sakkan esimerkkiä noudattaen. Sihen suuntaan käy Itäwallan eduskunnassa käsitteilyn alaisena olewa hallituksen esitys, jonka mukaan yleisen wakuutuspa-